

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-30
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V spravi prejemam mesečno K 1-90

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostopna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. Korošec o položaju.

V soboto, dne 25. novembra zvečer ob pol 8. uri zvečer se je vršil v dvorani Kat. del. društva v Mariboru veličen političen shod. Udeležilo se ga je veliko število odličnih Slovencev iz Maribora, Studencev in mariborske okolice. Shod je imenoma »Slovenskega društva«
otvoril in vodil dr. J. Leskovar. Prvi je poročal o delovanju državnega in deželnega zbora ter o politični konstelaciji voditelj štajerskih Slovencev dr. Korošec. Presenetila so nas izvajanja našega voditelja. Podal nam je sliko o sedanjem političnem položaju, ki je celo drugačna kot si jo predstavljamo glede na suha časniška poročila. Povedal je dr. Korošec, kako se stvarja parlamentarna večina, kako nas izdajajo prejšnji zavezniki, vseslovani — Čehi.

Dr. Korošec je ostro napadel one češke stranke, ki hočejo vpasti Jugoslovanom za hrbet s tem, da hočejo izdati slovansko vzajemnost in se pripravljajo na vstop v večino Stürgkhove vlade, ki pomenja samo nadaljevanje dosedanjega pomembnega sistema.

Izvajanja g. dr. Korošca so presenetila zborovalce. — Za dr. Korošcem je govoril dr. Verstovšek s posebnim ozirom na draginjsko debato in draginjski odsek. Tudi njegova izvajanja so vzbudila pozornost. Zbor se je na predlog predsednika iskreno zahvalil poročevalcem. Važno je, da je mogoč tako lep, impozanten shod v sredini mesta Maribora.

Poslanec Ravnihar, argentinško meso in justični minister pi. Hohenburger.

Dunaj, 25. nov. Iz parlamentarnih krogov: Poročali ste, da je ljubljanski poslanec glasoval zoper uvoz argentinskega mesa. To Vaše poročilo je treba spopolniti. Liberalni poslanec mesta Ljubljane je glasoval pri enem in istem glasovanju zoper in za uvoz argentinskega mesa. Glasoval je zoper predlog soc. demokrata dr. Rennerja, pa za predlog krščanskega socialca Jerzabeka, ki sta oba, eden kakor drugi, zahtevala uvoz argentinskega mesa. Razlika je samo ta, da je predlog Rennerja izražen bolj ostro, predlog Jerzabeka pa bolj mehko, dopuščajoč vladni se vedno kako postransko pot, da se izogne nalogu državnega zbora. Proti Rennerjevemu predlogu je bila najodločnejše vlada, ki bi bila morala izvajati posledice, če bi bil ta predlog sprejet. Pač pa je bil milje Jerzabekov predlog za vladno še prenesljiv in ne bi bila odstopila, če tudi bi bil ta predlog sprejet. In to je edini razlog, zakaj je poslanec Ravnihar glasoval zoper Rennerjev in za Jerzabekov predlog. Poslanec Ravnihar je namreč sporazumno z vodstvom liberalne stranke član mladočeskega kluba in stoji kot tak pod komando dr. Kramarja. A mladočeski klub je napram ministrstvu grofa Stürgkha najbolj vladna stranka v celih zbornici. In zato poslanec naše liberalne stranke ni smel glasovati za Rennerjev predlog in je smel glasovati samo za Jerzabekov predlog; kajti prvi je bil vladni nevaren, drugi pa ne. — In tako je glasovanje liberalnega poslancina ljubljanskega bilo diktirano zgolj po prijaznosti napram vladni grofa Stürgkha, v kateri sedi tudi ravno isti vitez Hohenburger — ki ga na drugi strani liberalna stranka s svojim poslancem vred navidezno napada! Hujše politične hinavščine še ni bilo. Liberalna stranka po svojem poslancu glasuje tako, da vladi s Hohenburgerjem ni treba odstopiti — sicer pa

ravno istega Hohenburgerja ostro napada. Razume se, da odgovornost ne zadene samo dr. Ravniharja osebno, temuč liberalno stranko, ki je spravila svojega poslanca nalašč v ta žalostni položaj.

Italijanska blamaža.

Danes je popolnoma jasno, da je italijanska diplomacija tripoliško akcijo nesrečno zamislila. Namesto da bi se bila spustila v pogajanja s Turčijo, je udarila z vojaško silo na deželo, ki bi jo bila prejalislej lahko anektirala z manjšimi žrtvami. Kako vse drugače je Francija osvajala Maroko! Italija pa je hotela Evropi pokazati svojo vojaško moč in se je uračunala. 60.000 mož ali še več se nahaja v Tripolisu in se ne more iz njega ganiti. Vsa laška poročila o »zmagah«, v katerih redno pada okoli 100 Turkov, se tičejo le brezpomembnih prask, v katerih se Lahje branijo pred neprestanimi, dan in noč trajajočimi napadi turškega poveljnika Nešat beja. Poročevalec »Tempsa«, ki se nahaja v turškem taboru, je svojemu listu preko Tunisa sporočil, da se turška armada množi, da je z vsem dobro preskrbljena, da je celo preko Tunisa brzojavno s Carigradom zvezana in da so Turki še pred par dnevi pobili laške čete, ko so se blizu fорта Hlami-dieh hotele izkrcati, da napadejo arabske postojanke od morske strani. To je ravno nasprotno od tega, kar trdijo laški listi. Sicer pa so tudi italijanska poročila iz Tripolisa postala zadnji čas precej redkobesedna in govori iz njih velika nervoznost. Tako pravi neko laško poročilo, da so neprenehajoči turški napadi laške vojske silno utrudili, da se imajo vedno bati revolte prebivalstva, da turški strelji iz topov domačine vzpodbujajo, laške vojske pa razburjajo. Od Caneve zahtevajo, naj turško armado napade, češ, da je zadnji čas, a Caneva se ne gane. Bogve ali ima mož prav ali ne. Dejstvo je, da je Lahe potrpljenje minulo.

Rimski kabinet je vsled tega sklenil blokirati Dardanele, forcirati Bosporus in eventualno pred Carigradom samim Turčijo k miru prisiliti. Sicer so se v Rimu dolgo obotavljali, preden so se za ta skrajno resen korak odločili, a naposled so laškemu brodvju dali povelje, da zapre Dardanele, 25. t. m., to je pret. soboto, je že stalo 40 laških boj. ladij eno in pol milje pred morsko ožino. A obenem se je zgodilo nekaj drugega. Rusija se je Italiji uprla! Ruska vlada je namreč stavila velevlastem vprašanje, kako se nameravani laški korak vjema z nevtraliteto Dardanel. To vprašanje je zelo resno in bo imelo dalekosežne posledice.

Nevtraliteto Dardanel določajo sledeče mednarodne pogodbe: pariška iz leta 1856, londonska leta 1871, in berlinska 1878. Postavilo se je načelo, da ne sme brez privoljenja sultana nobena tuja bojna ladja v Bosporus. S tem so si velevlasti nekako druga drugi zasu-gurale, da se ne bo nobena dotaknila integritete Turčije, ki bi bila z zavzetjem Carigrada v srce zadeta. Sicer pa je nameravana blokada Dardanel za Rusijo tudi s trgovskega stališča nedopustna. Dočim bi mogla v takem slučaju Avstrija promet s Turčijo vzdrževati deloma tudi po Donavi, je Rusija do skrajnosti poškodovana in bi bila takorekoč v Črnem morju zaprta. Zaradi žitnega prometa, ki se pravkar vrši, bi blokada pomenila za južno Rusijo naravnost gospodarsko katastrofo. Londonska konvencija 1871., na katero se Rusija sklicuje, določa, da mora biti Črno morje za vse trgovske ladje vseh vlasti brezpogojno odprto, sicer pa je narodno pravo v tem slučaju tudi brez oziira na kako pogodbo na strani Rusije. Kajti narodno pravo izrečno določa, da se ne sme nikoli blokirati morske ožine, ki tvorí za kako državo edino trgovsko zvezo. In to so Dardanele za Rusijo.

Ruski korak je samoposebi umeven, pa tudi velikega političnega pomena. Rusija z ozirom na svojo preteklost in na svojo prihodnost ne more trpeti, da bi se kaka druga velesila pojavila pred Carigradom. Rusija in Italija sta sklenili ne dolgo tega poseben sporazum. Bilo je to za časa aneksije. Kljub rusko-laškemu prijateljstvu pa se je zdaj Rusija italijanski nameri uprla. Velevlasti bodo na rusko vprašanje morale odgovoriti, Italija pa si nikakor ne bo upala izzvati konflikt z Rusijo, temmenj, ker je jasno, da stojita za Rusijo Anglija in Francija. Italijanske ladje se bodo morale obrniti in Italija bo pač morala nadaljevati vojsko s Turčijo na afriških tleh. Proti akciji v Bosporu protestira Rusija, proti akciji v Jonskem in Jadranskem morju pa Avstrija.

Za ruskim korakom pa tiči brez dvoma še nekaj globljega. Ruski poslanik v Carigradu, spretni Carikov, dela že odnekaj na to, da Turčijo oddalji od Nemčije in Avstrije in jo nagne na rusko-angleško plat. Protest proti laški akciji pred Dardanelami pomeni v sedanjem položaju čin izrednega prijateljstva nasproti Turčiji. Kaj pa Avstrija? Grof Aehrenthal cel čas na naravnost gniljiv način podpira Italijo. Rusija pa se je zavzela očito za Turčijo. Ali ni slednje bolj pametno? Kakšno korist bomo mi neki imeli od svoje zvestobe nasproti Italiji? Grof Aehrenthal bo moral na to v delegacijah jasno odgovoriti!

Senzacionalna sodnijska razprava v Zagrebu.

Vsled požarov razjarjeni kmetje izvršili strašen umor.

Danes se je pričela v Zagrebu sodnijska razprava, ki ima za podlago naslednjo obtožnico:

V mesecu avgustu in septembru t. l. so bili v netretiški in ribniški občini na Hrvaškem ob kranjski meji številni požari. Nekega dne je pogorel skedenj polu sena, drugi dan zopet gospodarska poslopja, polna žita, in tako nadalje hlev, hiša in druge stvari.

Vse potrebno se je ukrenilo, a nikdar niso mogli priti na sled, kdo povzroča te požare. Med prebivalstvom je nastala trdna vera, da skoro neprestane požare povzroča zlobna roka, o čemur je bil tudi vsakdo prepričan, ker je dostikrat skoro v istem času na dveh različnih oddaljenih krajih izbruhnil požar.

Prvi požar.

Dne 31. avgusta t. l. je nastal prvi požar v Ribniku. Skedenj Jandre Dolinarja je bil v plamenih, a v istem času je že tudi uničeval neovirani element hlev in skedenj Mare Car v Skradskem selu, ki je pol ure oddaljen od Ribnika.

Ostali požari.

Drugi požar se je dogodil dne 10. septembra t. l. okoli desete ure ponoči zopet v Skradskem selu in sicer pri sosedih Mare Car, Bari Ledinski in v istem času v Ribniku pri kmetu Stjepanu Sambola.

Pred temi navedenimi požari upepelil je ogenj razna poslopja v Ribniku in v področju občine Netretič, in sicer dne 28. julija v Vinskem vrhu pri kmetu Tomi Matuziču in dne 7. avgusta v isti vasi pri Imbri in Antonu Haradinu ter Karolu Butorajcu, a dne 14. septembra pri Mari Duh. Ti požari so povzročili škode od 30.000 do 40.000 kron.

Cele noči so bedeli prebivalci iz navedenih krajev, a ni se jim posrečilo prijeti požigalcev in jih izročiti roki pravice.

Lov za požigalcem.

Odrasli moški, stari in mladi, so prirejali popolne love za požigalce, seveda brez uspeha, in vsakega tujsca, ki je šel skozi navedene vasi, v katerih so se dogajali požari, so premostrivali nezaupno.

Nesrečni slučaj je hotel, da se je dne 19. septembra t. l. v bližini vasi Pradutinec mudil v koruzi nedaleč od Kolpe nek neznan tujec, o katerem se je pozneje dognalo, da mu je bilo ime Fran Tuhanek ter je bil rojen v Uzi-nički, okraj Blatno na Češkem ter da je bil po poklicu izdelovatelj krtač.

Požigalec.

Ko so zasledovalci požigalca, od katerih so nekateri jezdili na konjih, videli Tuhačka, so dvignili velik hrup, češ, da je Tuhaček požigalec.

Na bregu Kolpe se je zbralo medtem na stotine ljudi, moških in žensk. Tuhaček se je zbal za svoje življenje ter je pobegnil na Kranjsko. Bil je že na nasprotnem bregu Kolpe. Na Kranjskem so ga kmetje prijeli, ker so mislili, da je kaj zakrivil, tem bolj, ker so s hrvaškega brega Kolpe klicali ljudje, naj ga primejo, češ, da je on tisti, ki jim zažiga hiše. Čez nekoliko časa je došlo s hrvaške strani mnogo ljudi na kranjsko stran, a med prvimi so bili zasledovalci na konjih in sicer: Mato Bosiljevac, Josip Gojmerac in Valentin Fabina.

Okoli Tuhačka se je zbralo vse polno ljudi, bodisi Hrvatov, bodisi Slovencev, a prihajalo jih je vedno več, ker jih je s čolnom preko Kolpe prevahal kmet Josip Črnič.

Pogajanja za Tuhačka.

Med Hrvati in Kranjci so se pričeli pregovori, kaj je storiti z ujetim Tuhačkom. Kranjci so hoteli, da se Tuhačka izroči kranjskim orožnikom, medtem ko so Hrvati zahtevali, da se naj njim izroči, ker se je zločin izvršil na hrvaški strani. Kranjci so nato izročili Tuhačka. Mato Bosiljevac je zvezal Tuhačka z vrvjo ter so ga nato tirali do čolna.

Tuhaček — mučen.

Jura Črnič je prepeljal zvezanega Tuhačka in njegove zasledovalce na hrvaško stran Kolpe. Ko so izstopili na hrvaška tla, so tamkaj zbrani številni ljudje začeli vpiti, da je treba požigalca ubiti.

Na klicanje tolpe: »Ubij ga — ndri ga!«
so začeli Tuhačka neusmiljeno tolči, kdor ga je mogel. Tuhaček je zatrljeval razjarjeni tolpi, da ni zločinec in da ni ničesar zakrivil, a pomagalo mu ni ničesar. Prosil je, naj ga puste, a vse zaman. Razjarjena tolpa je pritrlala Tuhačka v vas Pravutina, da bi ga izročila občinskemu odborniku Ivanu Gojmeriču, ki ga pa ni bilo doma.

Ko so peljali Tuhačka skozi vas Malo Pako in so ugledali tamošnji prebivalci Tuhačka, so se pridružili tolpi ter začeli psovati Tuhačka in ga mučiti na vse mogoče načine. Ko so došli pred hišo Ivana Gojmera, se je tolpa ustavila. Mato Bosiljevac je vzel Tuhačku vrv z rok ter odšel k Miki Perli, za katerega je vedel, da ima železne lisice za na roke.

Nova mučenja.

Miki Perli je namreč prinesel svoječasnno njegove oče iz Amerike železne lisice, kakoršne se rabijo za uklepanje zločincev. Bosiljevac je vzel lisice ter vtaknil vanje Tuhačku palce obeh rok, začel navijati vijake ter zahteval od Tuhačka, naj prizna požige. To mučenje je bilo nekaj strašnega.

Kljub silnim mukam je Tuhaček preprečeval svoje mučitelje, da ni ničesar zakrivil. Tolpa pa se s tem ni zadovoljila. Gnali so Tuhačka naprej proti Mali Paki, toda niso dospeli tja, ker se je Tuhaček onemogel zgrudil na cesti. Tu so ga pričeli ponovno izpraševati, jeli on zažgal hiše. Izmučeni Tuhaček je, da se izogne nadaljnjemu trpinčenju, priznal na željo svojih mučiteljev, da je z dvema svojima znanecma povzročil požare.

Tuhaček na grmadi.

Ob tej priliki se je pokazal kmet Miko Conić-Rubeta kot gospodarja situacije.

Začel je vpiti, da je treba Tuhačeka pobiti in sežgati na grmadi kot požigalca. Fanta Marko Vardijan in Miko Dehlić Mlinarac sta prinesla iz vasi slame, a prvi tudi vrv, s katero je zvezal Tuhačeka noge. Na travniku ob cesti so napravili grmado, na kar sta zavlekla Ivan Tkalič in Ignacij Srbalji Tuhačeka na grmado in jo zažgala. Ker Tuhaček še ni bil mrtev, je ustrelil Izidor Kolić štirikrat s samokresom, dočim je kmetica Dora Dehlić brskala gorečo slamo in jo metala Tuhačku na prsa. Ko je tolpa videla, da je Tuhaček mrtev, se je razšla v svoje hiše.

Radi tega groznega zločina je državno pravdnitvo obtožilo **24 oseb, kmetov in kmetic, za katere zahteva smrt na vošalih.**

Italijansko-turška vojska.

Boji pred Derno.

Rim, 27. novembra. »Agenzia Stefani« poroča; Dne 24. t. m. so poizvedovali Lahji na višini nasproti mesta. Poizvedovanja sta se udeležila dva pehotna bataljona, en bataljon alpskih lovcev, trije oddelki strojnih pušk, en oddelk gorske artiljerije in ena stotnija mornarjev vojne ladje »Napoli«. Proti 9. uri se je naznanilo, da se bliža sovražnik, kmalu nato se je pričel boj z močnim sovražnikom. Boj je bil zelo živahen. Trajal je do 5. ure popoldne ko se je pričel sovražnik umikati. Sovražnikove izgube so bile jako znatne. Ob solnčnem zahodu so se tudi naši vojaki vrnili v Derno, ko ni bilo videti več sovražnika. V boju je postalo za boj nesposobnih približno 50 naših vojakov, med katerimi jih je 12 umrlo. (Če Lahji toliko priznavajo, potem bo resnica najbržeje ta, da so bili tepeni.)

Laška blokada Dardanel.

Berlin, 27. novembra. »Berliner Tageblatt« poroča iz Carigrada: Tukajšnja filialka »Credit Lyonnais« je dobila brzojavko, da so Lahji v nedeljo opoldne začeli blokirati Dardanele. Angleški poslanik je izjavil v zasebnem razgovoru, da je blokada Dardanel mogoča, a bo ostala brezuspešna. Carigradski dopisnik »Berliner Tageblatta« poroča, da se je z angleške strani turškemu velikemu vezirju zagotavljalo, da je nemogoče, da izsili kako brodovje prehod skozi Dardanele, ker se Dardanele ne morejo radi svoje lege osvojit.

Poročila iz Tripolisa.

Rim, 27. novembra. »Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa dne 25. t. m.: V Homsu so se vršile poizvedbe, ne da bi bili zadeli laški vojaki na sovražnika. Iz Tunisa se poroča, da je osem zdravnikov »Rdečega polmeseca« prekarilo mejo, ko so dokazali, da so res zdravniki.

Rim, 27. novembra. Zvečer dne 25. t. m. je napadlo utrdbe, ki jih je zasedel 93. pešpolk, 600 Arabcev. Izgubili so napadalci 40 mrtvih in do 100 ranjenih. Podnevi smo opazili, da so se obrnili Arabci proti Ain Zari, kjer so došli veljblodi z živili iz Ghariana. Patruje, ki so prodrle več kilometrov daleč, niso zadele na sovražnika.

Rusija proti blokadi Dardanel.

»Agence Havas« poroča iz Peterburga: Potrjuje se, da je ruska vlada predložila velevlastim vprašanje glede na nevtralnost Dardanel z ozirom na dotičen člen londonske pogodbe dne 13. marca 1871. »Jeni Gazette« pa poroča, da so opazili 24. t. m. pred Mytileno 9, pred Lemnosom pa 4 laške ladje. Turki se po došli poročilih blokade ne boje. Dardanele so namreč zelo utrjene. Blokada tudi ne bo škodovala toliko turški, kolikor mednarodni trgovini. Turki se za sprejem Lahov pripravljajo z vsemi silami. Na Chiosu se celo krščansko prebivalstvo uri vsak dan dve uri v orožju. Večje vojne čete združujejo Turki v Gallipoliju.

Laški poraz pred Bengazijem.

Turško vojno ministrstvo poroča, da je prodiralo 2000 Lahov južno Bengazija zato, da podere brzojavne drogove, ki so v turški lasti. Turki so pa pognali Lahe nazaj. Lahji so imeli 12 mrtvih in ranjencev.

Buren nastop proti vojski v rimskem občinskem svetu.

Seja rimskega mestnega sveta dne 25. t. m. je bila jako burna. Zupan ni hotel podeliti besede socialnim demokratom, ki so pričeli nato kričati: »Živela Turčija! Proč z armadolo!« (To poročilo kaže, da je tudi položaj v Italiji sami jako resen. Ljudstvo se boji velikih žrtev, ki jih ta vojska zahteva in jih bo še zahtevala.)

: Naročajte „Slovenca“:

Občinske volitve na Bledu.

To sredo se vrše na Bledu občinske volitve. Liberalci, na čelu jim znani Peternel, katerega nesrečno županovanje se Bledu še sedaj pozna, in dr. Hočev, ki bi baže rad postal župan, čeprav ni domačin in je komaj nekaj let na Bledu, delajo na vse kriplje, da bi napočila Bledu zlata zarja liberalnega gospodarstva (menda po vzoru »Glavne posojilnice«). Vršijo se shod za shodom, laži pa je toliko, da se kar kupijo.

Na svojih shodih posebno povdajajo (pri tem se odlikuje predvsem gospod Peternel, da je elektrika za Bled nepotrebna. Ne vemo, ali je to zlobnost ali neumnost. Znano je, da visoke gospode, ki dobro plača, ni več na Bled, zato ker ni elektrike in vodovoda, česar so po mestih navajeni. In ravno zato, ker ni več visoke in res bogate gospode na Bled, se nobena nova vila več ne obrestuje. Zato je denarno stanje na Bledu tako žalostno. Za posestnike je življenjskega pomena, da Bled dobi elektriko, brez katere ne more biti nobeno moderno letovišče. In sedaj se dobi človek, ki bi rad zadal Bledu še zadnji smrtni udarec, da res popolnoma propade! In mi naj volimo to nazadnjaško stranko! Sami sebi zadržemo vrat.

Dalje se govori na liberalni strani veliko proti vodovodu. Tisti ljudje, ki so pred leti vrgli najmanj 5000 K občinskega denarja v jezero za rečiški vodovod, sedaj govorijo proti vodovodu, češ da bo preveč stal. Kako se jim sedaj zdi škoda denarja, 5000 K so pa vrgli z lahkim srcem proč in visoki stroški, ki so jih napravljali občini z neumno pritožbo proti plačevanju nove cerkve, jih nič ne bole. Tu glejte, gospodje!

Potreba vodovoda na Bledu je tako očitna, da mora biti slep, kdor ne vidi tega. Ne glede na to, koliko bo dobila občina in posestniki od tujecev posredne ali neposredne dohodkov od vodovoda, je vodovod neobhodno potreben v slučaju ognja. Dalje je mnogo posestnikov, ki nimajo tako blizu dobre vode in zamude dosti časa z dovažanjem in donajanjem vode. Sploh je pa danes vsak Blejec prepričan, da Bled propade, če ne dobi elektrike in vodovoda in liberalci naj ne imajo Blejce za tako neumne, da bi verjeli njihovim lažem.

Tudi s tem agitirajo liberalci, da niso proti veri. No, če že hočejo tudi v to dregati, evo jim odgovora: nikdar ne bomo šli s takimi ljudmi, ki javno govorijo, da jim je katoliška Cerkev golazen in ki se ob vsaki priliki najsurovejše norčujejo iz katoliških obredov in zakramentov. Toliko, da ne bodo lagali, da niso proti veri.

Liberalci očitajo tudi sedanjemu odboru slabo gospodarstvo. Da, za Peternelom je težko gospodariti in sedanjí odbor je kljub temu dobro gospodaril. Dokaz so vam občinski računi, ki so vam vsak dan na razpolago — le oglejte si jih, preden zabavljate in primerjate to gospodarstvo s Peternelovim. Če vas pri tem ne bo sram, nimate nobenega čuta več.

Še nekaj, da se pokaže liberalna ljubezen do Bleda. Odposlaništvo sedanjega odbora se je podalo k deželnemu odboru za neko zadevo. Liberalni deželni odborniki jih niti sprejeti ni hotel, medtem ko so odborniki S. L. S. obljubili, da hočejo vse storiti za Bled. In to tudi res izvršujejo. Elektrika, vodovod, to bo delo deželnega odbora in pogajanja za nakup grada so še zmirom v tiru. To dela S. L. S. In mi naj mečemo sedaj ti stranki polena pod noge!

Zato volimo v sredo one, ki jih je postavil v nedeljo zaupni sestanek volilcev S. L. S.

Napišite za prvi razred (bele glasovnice), sledeča imena: Dr. Janko Benedik, zdravnik na Bledu; Černe Mihael, hotelir, Mlino; Hudovernik Anton, posestnik, Grad; Kunčič Janez, posestnik, Mlino 30; Oblak Janez, župnik, Bled; Rus Franc, nadučitelj, Bled; Stuchly Leopold, c. kr. major, Bled. — Za namestnike: Tavčar Mihael, posestnik, Rečica; Ambrožič Franc, posestnik, Zeleče; Zrimec Ivan, mesar, Grad; Piber Anton, posestnik, Mlino.

V drugi razred (plave glasovnice): Dolar Franc, posestnik, Zeleče 9; Medja Tomaž, posestnik, Zagorice 28; Poklukar Janez, posestnik, Rečica 11; Pretnar Anton, posestnik, Rečica 33; Vidic Janez, posestnik, Grad 53; Vidic Janez, posestnik, Mlino 23; Žerovec Alojzij, posestnik, Mlino 20. — Za namestnike: Pazlar Janez, posestnik, Mlino 19; Uličar Matevž, posestnik, Grad 16; Sodja Jakob, posestnik, Rečica 52; Slivnik Janez ml., Zagorice 15.

V tretji razred (rdeče glasovnice): Baloh Jakob, posestnik, Grad 150; Dobre Franc, posestnik, Grad; Pazlar Valentin, posestnik, Zagorice 25; Poljanec Jožef, posestnik, Rečica 22; Rus Ivan,

trgovec, Zagorice 52; Svetina Jožef, posestnik, Rečica 42; Triller Ivan, posestnik, Zagorice 62. — Za namestnike: Rogač Jožef, posestnik, Grad 57; Prešern Martin, posestnik, Rečica; Piber Janez, posestnik, Zeleče 36; Černe Jožef, posestnik, Grad.

Za podobčino Grad: Čop Janez, posestnik, Grad 10; za namestnika: Jožef Mežan, posestnik, Grad 13.

Za podobčino Zeleče: Kežar Simen, posestnik, Zeleče 3; za namestnika: Lovrenc Zvegelj, posestnik, Zeleče 8.

Za podobčino Rečica: Tavčar Janez, posestnik, Rečica 35; za namestnika: Burja Jožef, posestnik, Rečica 39.

Anglija, Francija in Nemčija.

Angleški parlamentarec Faber.

Te dni so se jako važne reči razkrile. Prvič je angleški parlamentarec Faber izjavil, da ste bili letošnje poletje tako angleško kakor nemško brodovje za boj pripravljeni in da je manjkalo le zadnjega povelja, da bi bili udarili, drugič je nemški državni tajnik K. derlen - Wächter v budgemnem odseku nemškega državnega zbora razkril, da je bilo razmerje med Nemčijo in Anglijo povodom nemško-francoskih pogajanj zaradi Maroka skrajno napeto, tretjič pa so angleški listi pred par dnevi objavili bistvene določbe neke **tajne pogodbe**, ki se je bila sklenila med Anglijo in Francijo že leta 1904.

V tej pogodbi je rečeno, da bo Anglija priznala aneksijo Maroka od strani Francije in narobe. Francija aneksijo Egipta pod gotovimi pogoji. V tej pogodbi je tudi določen oni del Maroka, ki ga dobi Španka in glede katerega se Francija in Španka ravnokar pogajata. Ta tajna pogodba je zato važna, ker se je za njo sklenila med vsemi velesilami algeziška pogodba, glasom katere se zagotavlja maroški državi integriteta in suvereniteta! Francija, Anglija in Španija pa so bile že preje čisto domenjene, kako si boste Francija in Španija Maroko med seboj razdelili! To razkritje more na mednarodni položaj le jako slabo vplivati, ker kaže kako malo dejanskega pomena imajo mednarodne pogodbe.

Zdaj razvidimo tudi, zakaj bi bilo letos prišlo kmalu do vojske med Anglijo in Nemčijo. Anglija se je namreč bala, da bi Nemčija dosegla, da bi Francija Maroka ne mogla anektirati. V tem slučaju bi bile prišle tudi v nevarnost francosko - angleške določbe glede Egipta, kakor jih je fiksirala tajna pogodba.

Danes poda angleški minister za zunanje zadeve jako važno izjavo v angleški zbor. Pravi, da bo od te izjave odvisno, kako se razvije v Evropi bližnja politična prihodnost. Eni pravijo, da bo sir Grey omogočil, da pride med Londonom in Berlinom do trajnega sporazuma, drugi pa trdijo, da Anglija ne bo dopustila, da Nemčija moti mednarodno ravnovesje s svojimi pretenzijami. Govori se tudi, da hoče Angleja zopet nove dreadnoughte graditi.

Avstrija je pri tej stvari zelo interesirana. »Germania« je te dni pisala, da ni v Nemčiji bilo nobenega dvoma, da bi bila Avstrija v slučaju vojske med Nemčijo in Francijo ter Anglijo stala na strani Nemčije. Za Avstrijo je ta zadeva res skrajno kočljiva. Mi sicer ne vemo, kaj trozveza v tem oziru določa; najbržeje nas res veže tudi za tako eventualnost. Zvestoba je lepa reč, zlasti ker nam je Nemčija za časa aneksije res pomagala. Toda Nemčija je to v svojem interesu storila, kaj pa nam mar, ali Francija Maroko anektira ali ne? To bi bilo jako neprijetno, če bi bili morali naši vojaki nesti svojo kožo na trg za Maroko. Ne vemo, kako bi bilo to šlo. Kaj bi bila porekla Rusija, če bi bili mi stopili na stran Nemčije?

Spričo tega tudi mi nestrpno čakamo na izjavo sir Greya, še bolj nas pa seveda zanima, kaj nam pove grof Aehrenthal v zasedanju delegacij.

Zanimivo pa je tudi to, da omenjena tajna pogodba med Francijo in Anglijo natančno določa, katero maroško ozemlje pripada Španiji. Anglija

noče, da bi ena sama velevlast v Maroku vladala, zato priznava Španiji velik del Maroka. To odkritje je francosko javnost zelo poparilo. Angleška diplomacija je tudi Francoze ukanila. Angleži vendar ne bodo tako naivni, da bi Maroko eni sami velevlasti pustili!

O potopljeni „Romagni.“

O nesreči ladje »Romagna«, ki se je blizu Rovigna v Jadranskem morju potopila, se še to-le poroča:

Torpedovka št. 24 je 26. t. m. do polne ob pol 12. uri nekako 20 do 22 milj daleč od Rovigna zapazila na morju oljne pege. Ker je imela »Romagna« Diesel-motorje na olje, je upravičeno sklepati, da se je ladja ond potopila. Torpedovka je kmalu zasledila tudi truplo 14- do 16letnega dečka, ki je imel okoli trupa rešilni pas.

Ladja »Bilinski« je našla tudi nekaj ostankov potopa, več vreč, zabojev, obe rešilni ladjici »Romagne« itd.

Razun strojevodje Juga, ki je doma iz Trsta, se je potopil tudi strojevodja Vidolin, 30 let star, ki je tudi iz Trsta doma.

Potopila sta se tudi dve ženski, doma iz Rovigna, Eufemia, vdova po Mateju Furlan, in Katarina, vdova Pontevivo, obe rojeni Dapas, ker sta sestr. Katarina je bila v spremstvu s svojim ženinom Rossinijem iz Ravenne, ki je tudi našel smrt v valovih. Furlan za pušča dva sinova, Pontevivo je bila brez otrok, pač pa ima njen ženin Rossini osemletnega fanta.

Med potopljenim moštvom se nahaja tudi Nemec strojevodja firme Sulzer, ki je bila dobavila ladji Diesel-motorje.

Kar se tiče vzroka nesreče, izjavlja drugi kapitan, ki se je bil rešil, da so novi Diesel-motorji izborni in do zadnjega pravilno funkcionirali, dokler ni voda popolnoma poplavlila prostora za stroje. Dejstvo, da so se vrče z rižem vse na levo nagnile, je bilo le posledica tega, da je morala ladja dobiti poškodbo na levi strani, vsled česar se je napolnila z vodo in nagnila. Kako je mogla poškodbo dobiti, to pa je tajnost, saj ni na tistem kraju morske pečine.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Mlad fant ubijačec posestnika. V Predvoru je bil dne 15. oktobra t. l. semenj. Posebno živahno je bilo v gostilni Mihe Velkovarha, kjer je bilo mnogo ljudi, zlasti mladine. Tudi Peter Lombar, posestnik iz Bašelj, je prišel tja; čutil se je ta dan nekaj bolj prostega, ker se je njegova žena Marija ta dan mudila v romarski cerkvi na Brezjah. Vablilvi glasovi harmonike so tudi njega začeli šegetati po podplatih in ni se mogel zdržati, da bi se ta dan tudi on malo ne zavrtel. To pa je bilo njemu v nesrečo. Med drugimi plesalci se je istočasno vrtel tudi mlad fantalin 17 let stari France Brolih, posestnikov sin v Tupaličah. Tega je baže Lombar med plesom porinil malo v stran, kar je fantalina Broliha tako pogrelo, da se je kasneje proti fantu Tičarju, odprti nož v rokah držeč, izrazil: »Danes bo še eden krnil.« Okoli 10. ure zvečer je prišel Lombar iz gostilniške sobe in stopil na prosto. Od kegljišča proti Lombarju je prišel obdolženec fantalin Brolih. Slišali so v gostilni Lombarja reči: »Vsaj toliko počakaj, da opravi svojo potrebo,« nakar je fantalin odgovoril: »Bom že počakal.« Prišel je pa med tem fant Peter Šavš in obdolženca pozval, naj gre plesati. Ta mu je odgovoril, da ne gre. Zdajci pa stopi Lombar k Brolihu ter ga vpraša: »Kaj hočeš?« Brolih mu je odgovoril: »Nič, nič!« Takoj nato ga pa suno s pestjo, v kateri je imel odprti nož, ki ga pa vsled teme ni bilo mogoče videti, z vso silo v prsi. Nato je stekel daleč okrog po dvorišču, najprvo ri-

tenski, potem pa naravnost nazaj v gostilno. Lombar se je prijel po sunku za prsa in še rekel: »Saj te poznam, Ajdovčev si, udaril si me z nožem!« Potem je šel še nekaj korakov opotekaje naprej, pri drugih vratih je padel na tla ter izdihnil. Nesrečni fantalin je skušal svoje grozovito dejanje s tem prikriti, da je v gostilni mirno sedel in potem še plesal. Po izreku izvedencev je dognano, da je storilec nož po močnem sunku predrl prsnjak in osrčnik ter prerezal največjo žilo odvodnico, tako da bi bila vsaka zdravniška pomoč zaman ter je smrt nastopila v nekaj minutah. Obdolženec je priznal, da je nalašč sunil Lombarja z nožem v prsa, in sicer zato, ker je bil jezen, ker ga je Lombar v gostilniški sobi porinil v stran in ga pozval, naj gre ven, če ima korajžjo. Pristavlja tudi, da ga je pri vratih prijel za obleko, nakar ga je z nožem sunil, a ga je hotel le malo raniti, kar je seveda zlagano. Umevno je, kako da se je uboga žena prestrašila, ko je prišla iz Brezja domu in so ji prinesli mrtvega moža v hišo.

Enajst porotniških glasov proti enemu je bilo za krivdorek obtožencev. Sodišče mu je prisodilo kazen tri leta težke ječe. Brolih je jokal, ko ga je paznik peljal v zapor.

MEŠČANSKA VOJSKA V MEHIKI.

Pri Santi Anni je 400 mož vladne armade po celodnevni boju porazilo 800 pristašev generala Zapete, ki je pobegnil. General Zapeta je izgubil 62 mož. Pri Pibranju se je tudi vršil boj med vladnimi vojaki in vstaši. Ubityh in ranjenih je bilo v tem boju 60 mož.

ROOSEVELT ZOPET ODKLONIL KADIDATURO ZA PREDSEDNIKA »ZJEDINJENIH DRŽAV«.

Roosevelt je izjavil poročevalcu »Worlda«, da je dobil z ozirom na svoj članek v »Outlooku« v katerem je kritikal vladno trustovsko politiko, večjo priznalnih dopisov. »Odkrito upam«, je pristavil, »da me nihče ne bo kandidiral za predsednika Zedinjenih držav«.

Naše ženstvo ne moremo z nobenim darilom bolj razveseliti, kakor z novo knjigo S. M. Felicite Kalinšek »Slovenska kuharica«.

Dnevne novice.

+ **Zmaga S. L. S.** Pri občinskih volitvah pri Sv. Vidu nad Cirknico je zmagala na celi črti S. L. S.

+ **Politični shodi.** Včeraj popoldne se je vršil zelo dobro obiskan shod v Rakitni, na katerem je govoril poslanec Gostinčar. Shod je izrekel zaupanje S. L. S. in poslancu Gostinčarju.

+ **Starosla kranjske duhovščine,** preč. g. biserni mašnik, knezoškofijski svetnik in župnik v pok. Baltazar Bartol, je v soboto, dne 25. novembra, v svoji rojstni župniji Sodražica v 91. letu mirno v Gospodu zaspal. Pokojnik je bil rojen 6. januarja 1821 v Sodražici. V mašnika je bil posvečen 2. avgusta 1846. Kot kaplan je deloval v Starem trgu pri Poljanah, v Sv. Križu pri Litiji in na Dobrovi. Župnik je bil v St. Joštu nad Polhovim Gradcem od leta 1863 do 1872. Nato kratko dobo v Dolenji vasi pri Ribnici. Pozneje na Lipoglavu in v Ihanu. Leta 1878 je spodl v stalni pokoj ter se je naselil na Spod. Berniku pri Cerkljah, kjer je bival nad 33 let. Letos aprila meseca pa je prišel v Sodražico, v rojstno župnijo. L. 1906 je obhajal biserno mašo, o kateri priliki je bil imenovan za knezoškofijskega svetnika. Pokojnik je bil mož molitve, ljubljn in spoštovan od vseh, ki so ga poznali. S posebno vnamo pa je podpiral misijone, predvsem v Bosni in v Afriki. R. I. P.!

+ **30letnica nadškofovstva dr. Stadlerja** se je dopolnila 21. t. m. Visoki dostojanstvenik je odklonil vsako slavo ob tej priliki in se odpeljal v Dalmacijo. Na mnoga še leta!

+ **Proslava stoletnice škofa Dobriča** bo 16. aprila prihodnjega leta. Odbor za proslavo tega narodnega dobitnika je izdal oklic na Hrvate in Slovence, naj mu zgrade spomenik iz marmorja, izdajo spominsko knjigo, naj širi v duhu škofa Dobriča prosveto med narod in naj darujejo v proslavo stoletnice za »Dijaški dom« v Pazinu.

+ **Pri občinskih volitvah v Kranju** je prvič nastopila »Slovenska Ljudska Stranka« in ki je na število zanj oddanih glasov že pri prvem njenem nastopu lahko ponosna. Liberalci so zmagali le z velikim naporom in ker jim je dolga vrsta terjajk in dobrih mamk ter umirajočih ženic še naredila na pooblastilo svoj krščanski križec. Sedaj že obžalujejo in zatrjujejo, da je bilo to zadnjikrat. Liberalci so v prvem

razredu zavrgli 14 glasovnic z našimi kandidati, še več pa v tretjem razredu, ker niso imele občinskega pečata, dasiravno je deželni odbor razglasil, da so take glasovnice veljavne. Vložil se bo radi teh in drugih nepravilnosti rekurz. Liberalci naj se nikar preveč ne vesele tako žalostne zmage v dosedaj najtrdnjejši liberalni trdnjavi. Za vsako nepravilnost se bodo naši somišljeniki lahko pritožili na deželni odbor.

+ **Lažnjiva »Zarja«.** Da se glasilo naše socialne demokracije pri vsaki priliki, kadar gre zoper političnega nasprotnika, grdo zlaže, je stara reč, ker politične poštenosti pri socialnih demokratih ne smemo iskati. Tako se zdaj laže glede dr. Benkovičevega predloga glede rudarjev. Stvar je pa tale: V državnem zboru se je dne 23. t. m. vršilo prvo branje vladne predloge o nočnem delu žensk in otrok v rudnikih. Pri tej priliki je poslanec gospod dr. Benkovič izvajal, da so se rudarske zadeve dosedaj obravnavale v rudarskem pododseku socialno-političnega odseka, toda tako, da je iz pododseka v prejšnji zbornici samo predloga prišla pred plenem. **Da se pospeši obravnavanje rudarskih zadev,** predlaga izvolitev **posebnega rudarskega odseka,** da ne bo treba razpravljati vsake zadeve najprej v **pododseku,** potem pa še le v odseku. Vsled tega dr. Benkovičevega predloga je prišlo med njim in med socialnim demokratom Muhičem, Seitzem in drugimi v zbornici do spopadov. Socialni demokrati so zagovarjali rudarski pododsek, katerega načelnik je znani zastopnik **veleindustrije dr. Licht,** in so dr. Benkoviču hoteli očitati zvezo s premogovnimi magnati. Dr. Benkovič je seveda ta očitanja krepko zavrnil in si pridržal staviti predlog za izvolitev posebnega rudarskega odseka za slučaj, da konferenca načelnikov cele zbornice temu pritrdi. Socialdemokrati pa naj nosijo odgovornost, ako rudarski pododsek z dr. Lichtom na čelu zopet ne bo deloval. V stari zbornici se ni sklicalo seje pododseka mesece in mesece, čas se je tratil z raznimi enketami in konečno skoro nobena rudarska zadeva ni prišla iz pododseka pred socialno-politični odsek, kaj šele pred zbornico samo. Edino postava o delu žensk in otrok je bila v zbornici sklenjena, pa gosposka zbornica je ni več mogla rešiti radi razpusta državnega zbora. Govornik zahteva, da sedanji rudarski pododsek **takoj reši to postavo,** ker dne 12. januarja 1912 poteče rok, določen na bernski mednarodni konferenci za varstvo delavcev za uveljavljenje te postave v vseh državah. Tudi naj to postavo reši še dosedanj pododsek, ker v njem sede isti poslanci, kakor v stari zbornici; v bodoče pa naj se vse rudarske zadeve obravnavajo samo v **posebnem rudarskem odseku.** Zastopnikov velekapitala se ni treba bati, ako rudarjem prijazne stranke store svojo dolžnost in pošljejo v odsek energične zastopnike delavstva. Odpor socialdemokratov je neumljiv, njihov strah neopravičen. Potom pododseka se da stvari mnogo dalje zavlačevati, kakor pa v posebnem odseku. Po zopetnem govoru dr. Benkoviča je govornik socialdemokratov Seitz izrično priznal, da ima dr. Benkovič dobro voljo zastopati interese rudarjev, da pa ne soplaja z njim glede posebnega rudarskega odseka, čeč, da je že itak preveč odsekov. Ker konferenca načelnikov klubov še ni sklepala o tem, ali naj se izvoli poseben rudarski odsek, zato se vladna predloga o delu žensk in otrok soglasno odkazala socialno-političnemu odseku. Poslanec gosp. dr. Benkovič je zopet pokazal, da je vedno na mestu, kadar se gre za interese rudarjev. — Iz tega je razvidno, da je dr. Benkovič nastopil le v **korist rudarskega delavstva,** da se bi rudarske zadeve **hitreje,** pa tudi **boljše** rešile. Vsak človek uvidi, da bi bil **poseben rudarski odsek** nujno potreben, zdaj pa gre vsaka stvar najprej v socialno-politični odsek, potem šele v njegov rudarski pododsek in iz tega zopet nazaj v socialno-politični odsek. — Nam se zdi, da se sociji za socialno-politični odsek zato vlečejo, ker je njegov načelnik njihov prijatelj, znani veleindustrijalec dr. Licht. Sicer pa imajo sociji vedno navado vsako delavsko stvar zavlačevati, **tako je svojčas socialdemokratski predsednik odseka, ki je imel obravnavati o kartelih, dr. Ellenbogen, dr. Krekov predlog proti kartelom tako zavlačeval,** da sploh ni prišel na vrsto. **Zakaj? Zato ker dobivajo socialdemokratske politične in strokovne organizacije od kartelov podpore!** Taki prijatelji delavstva naj se zato ne zaganjajo v naše poslance, ki so nasproti delavstvu še vedno svojo dolžnost storili!

— **Minimalni zdravniški cenik,** ki ga je odobrilo in določilo društvo zdravnikov na Kranjskem kot organizacija, je naslednji: a) za Ljubljano, zdravilišča in letovišča. Vsak poset k bolniku v hišo K 4. Navadna ordinacija v zdravnikovem stanovanju ob naznanjeni ordinacijski uri K 3. b) za Kranjsko izven Ljubljane. Vsak poset k bolniku v hišo K 3. Navadna ordinacija v zdravnikovem stanovanju ob naznanjeni ordinacijski uri K 2. Za specialiste veljajo posebne postavke. Ta cenik pojasnjuje še

naslednja določila: 1. Cenik določa najmanjše cene za zdravniška opravila, pod katere ne sme iti noben zdravnik; vsak zdravnik pa ima pravico zaračunati svoje delo nad to najmanjšo ceno. 2. Vsak zdravnik je dolžan določiti za razgovor z bolniki posebne ure. 3. Razgovori ob drugem času kot ob določenih urah so najmanj za 50% dražji. 4. Obiski od 8 zvečer do 8 jutraj ter ob nedeljah in praznikih popoldne, istotako takojšnji poseti ali poseti ob določenem času na domu bolnikovem se zaračunajo dvojno. 5. Ako se zdravi v jedni družini na enkrat več njenih članov, se poleg pristojbine za poset osebe mora zaračunati za vsakega nadaljnjega člana navadno pristojbino za razgovor. 6. Vsako klicanje zdravnika, kakor hitro se je ta klicu odzval, se mora primerno nagraditi. 7. Znižavanje pod enkrat določeno nagrado je nedopustno.

— **Iz Adlešič 24. nov.** »Slov.« št. 268. je prinesel novico, da je umrl v Mahičnu pri Karlovcu Jakob Šašel župnik, »navdušen hrv. pravaš«. Umrl je 18. t. m. v 50. svoje starosti. Bil je brat Janka Šašela, župnika v Maruševcu pri Varaždinu, ki je bil pred nekaj leti nekaj časa hrv. dež. poslanec. Oba sta rodom iz Karlovca. Pokojni Jakob je bil tudi hrv. pisatelj. Ker sta po svojih roditeljih oba Slovence, naj navedem tu nekoliko več o njunem rodu. Oče obeh Jakob Šašel, rojen koroški Slovenec, je bil rodod iz Borovelj iz znane pušarske obitelji Šašel (Schaschel). Mati njuna pa Ana roj. Kalčič je bila Novomeščanka iz znane Kalčičeve rodbine, iz katere je po materi tudi slov. pisatelj g. Ferdinand Seidl, profesor v Gorici. Tudi oče Jakob je bil po poklicu puškar, poleg tega pa še graver, in slikar, menda samouk. L. 1856., ko je bil puškar v Novem mestu, je poučeval v gimnaziji risanje (gl. Iv. Vrhovec: Zgod. Nov. Mesta str. 301.) Iz Nov. mesta se je preselil v Karlovec, kjer je bival krog 50 let in pred nekaj leti umrl. Tu se je bavil poleg svojega pušk obrta posebno s slikanjem. Slikal je po več hrv. cerkvah, katol. in pravoslavni, in je imel v svoji hiši celo galejo svojih slik. Ko je bil še v Ljubljani pri svojem očetu, tudi puškariju, je šel s Luko Jeranom ok. l. 1850 v sv. deželo, a je prišel samo v Egipt, potem pa se je moral vrniti zaradi bolezni. To potovanje je popisal v knjigi, a je ni izdal. Pred nekaj leti pa je neki hrv. list, mislim, vendar le prinesel popis tega potovanja. Brat tega Jakoba je bil tudi pred malo leti v Ljubljani umrl c. kr. vladni in dvorni svetnik Feliks Šašel (Schaschel). Drugi brat Peter pa je umrl ok. l. 1870., kot bogoslovec v Ljubljani pri svojem očetu Janezu Šašel, puškariju na St. Pet. predm. št. 10. (st.) Le ta pa je prišel na Kranjsko iz Borovelj ok. l. 1835., in sicer najprvo v Kranj, par let potem pa v Ljubljano, kjer je umrl menda l. 1877.

J. Šašel.

— **»Slovenec« v fur'anski poeziji.** Italijanski listi so silno razkačeni, ker avstrijski in nemški listi nočejo in ne morejo poročati o njih »zmagah« v Tripolitani. Tudi videmska »Patria del Friuli« je jezna in je dala duška svoji jezi v uvodnem članku dne 2. t. mes., katerega je zaključila s »pesmijo« na Kranjskem bivajočega Furlana, v katero je vpleten tudi »Slovenec«, ker pravično poroča o »zmagah« Italijanov.

— **Društvo slovenskih profesorjev** bo imelo svojo letošnjo glavno skupščino na Stefanovo, dne 26. decembra

1911, ob 10. uri dopoldne. V smislu § 11., 4., društvenih pravil je eventualne samostalne predloge naznaniti pismeno odboru vsaj teden prej.

— **Iz ljudskošolske službe.** Stalno je vpokojena na lastno prošnjo učiteljica Amalija Trampuš v Spodnjem Zemonu. Iz kranjske šolske službe izstopi Jožefa Šmole v Strugah.

— **Morje je izstopilo v Gradežu** v noči na nedeljo čez »digo« ter napravilo v spodnjih delih mesta precejšnjo škodo. Voda je stala visoko 50 cm. Pomorska vlada je bila napravila dela v obrambo brega. Morje je te obrambe precej poškodovalo. Škode je okoli 5000 kron. Škoda je tudi pri brambnih napravah kanala med Belvederjem in Gradežem.

— **Imenovanje.** G. Ivan Rozman, c. kr. sodni kancelist v Vel. Laščah, je imenovan za sodnega oficila.

— **Avstrijski dezertir, ki želi iti v Tripolis.** Oblasti v Visinale v Italiji se predstavil te dni avstrijski vojak Ivan Picsek. Dezertiral je iz Krminna. Rekel je, da ne more več prenašati vojaškega življenja v Avstriji in da, če bi ga imeli poslati nazaj v Avstrijo, naj ga pošljejo rajši v Tripolis. Tam mu bo boljše!

— **Avstrijski zrakoplovni zbor.** Vojno ministrstvo namerava v soglasju z letalno-tehničnim društvom ustanoviti prostovoljen letalni zbor, ki bi se delil v letalno in balonsko sekcijo.

— **Poročil se je c. kr. sodnijski nadoficijal g. Fran Josip Sever** v Kopru, z gldno. Marico Butera iz Voloskega.

— **Efektna loterija v prid c. kr. družbe srebrnega križa v pomoč odsluženim vojakom.** V korist družbe srebrnega križa se priredi efektna loterija, srečke se prodajajo po 1 K. Glavni dobiček v vrednosti 100.000 K se izplača na željo v gotovini. Poleg glavnega dobitka je nadaljnjih dobitkov v skupni vrednosti 160.000 K. Zrebanje bo že dne 2. decembra 1911. Družba srebrnega križa, ki ima za Kranjsko lastno podružnico, ima namen podpirati odslužene vojake. Posreduje za rezerviste službe, mesta, delo. Revnim rezervistom daje tudi podpore. Kranjska podružnica je s svojim delovanjem že prišla. Čisti dobiček te efektne loterije se porabi zlasti v oporo podružnicam. Spričo velike socialne koristi družbe srebrnega križa, ki je odličnega pomena tudi za naše odslužene vojake in delodajalce, je nakup teh srečk, ki obetajo lepe dobitke, prav toplo priporočati. Srečke se dobivajo po trafikah in bankah.

— **1 × 475 = 400.000!** Neverjetno, a zamore postati resnica. Dne 1. decembra t. l. bodo namreč žrebane turške srečke in znaša glavni dobiček 400 tisoč frankov. Te srečke se zamore kupiti tudi na obroke in sicer proti 34 mesečnim obrokom po 10 kron ali pa proti 83 obrokom po štiri krone 75 vin. Ker ima kupec že po plačilu prvega obroka izključno pravico do dobitkov, se tedaj prav lahko primeri, da se uresniči **1 × 475 = 400.000.** Za naročilo srečk k žrebanju dne 1. decembra t. l. je le še samo par dni časa. Kdor hoče tedaj še pravočasno kupiti turško srečko, ta naj nemudoma pošlje svoje naročilo na gosp. Valentina Urbančiča, knjigovodjo Vjaz. podp. društva v Ljubljani,

RUSIJA IN PERZIJA.

Samostojnost Perzije je vedno manjša. Zadnji ruski ultimati morebiti pomeni konec samostojne Perzije. Diplomatične zveze med Rusijo in Per-

zijo so prekinjene. V bodočih tednih se odloči usoda Perzije, namreč kako da si Angleži in Rusi zagotove svoj vpliv v Perziji.

ki za »Slovensko Stražo« posreduje pri prodaji imenovanih srečk.

— **Izbruhi c. kr. profesorja.** »Gorenjec« poroča: »Kranj. Po mestu so začeli polagoma posipati. Najlepše so posuli pred hišo bodočega župana g. Pirca in pa proti Frančiškovem, kjer se Sajovčev Janko rad spreha.« — Zaradi te notice je zadnji torek v mestni posvetovalnici pred občinsko sejo c. kr. profesor Makso Pirnat surovo napadel »Gorenjčevega« odgovornega urednika vpriči občinskih odbornikov. Kričal je nanj, mu žugal s pestjo, ga tikal in izjavil, da ga je že tri dni iskal in da bi ga pretepel s pasjim bičem. Naš urednik pa je čisto hladnokrvno prenesel te izbruhe, ki dovolj jasno označujejooliko tega liberalnega c. kr. profesorja. Sodbo o tem prepuščamo javnosti.

— **Trideset novih listov na Reki.** Vsak politični dnevnik, ki izhaja na Ogrskem mora položiti 21.000 K kavicije. Tako je tudi na Reki. Za Zanellin list »La Voce del Popolo« je založila kavcijo neka budimpeštanska banka, ki je sedaj na migljaj mažarske vlade vzela kavcijo nazaj. »Voce del Popolo« je namreč pričel ostro pisati proti mažarski vladi. Zanella se je sedaj odločil, da bo izdajal trideset listov, od katerih bo izhajal vsak po enkrat na mesec. Tako se ogne kavciji — v resnici bo pa vseh trideset listov en političen dnevnik.

— **Alpska in kraška dežela Kranjska** je naslov predavanja s skioptičnimi slikami, ki se je vršil v nedeljo 19. t. m. v dunajski Uraniji. Predavatelj, meščanski učitelj Jos. Brustmann je je pisal s svojim izbranim popisom vzbuditi zanimanje poslušavcev, čeprav je zagrešil nekaj zemljepisnih in drugih pogreškov. Mikavne slike, zlasti Bleda in kraških čudežev so zbudile glasne vzklike občudovanja. Skoro poldrugo uro trajajoče predavanje je spremljalo 121 slik, ki se porazdele na sledeče kraje naše dežele. Poleg zemljevida dežele je prišlo na: Bled in okolico 20 slik, Klačna jezera z Mangartom 2, Triglav 20, Bohinjsko jezero 2, Ljubljano 5 (kaj nelep je bilo videti v slabem stanju se nahajajočo ograjo pri Valvazorjevem spomeniku in ob Ljubljani), Idrijo 10, Vipavo 4. Predjamski grad 1, Otoško jamo, Postonjsko jamo 14, Kraške pokrajinske slike 3, Planino in Hasberški gozd 20, Cerkljsko jezero in na Kočevje 5 slik.

— **V Ameriki povozil vlak Slovenca.** Dne 3. t. m. je v naselbini Biwabik, Minn., povozil vlak rojaka Alojzija Smoleja. Ponesrečeni je bil doma iz Kranjske gore na Gorenjskem. Star je bil 31 let in je bival v Ameriki približno sedem let.

Izurjena kuharica pripravi s skromnimi sredstvi okusnejša in boljše jedila, nego nevešča z bogatimi pripomočki.

Vsaka slovenska žena in dekle se lahko izobrazi v dobro kuharico, če se ravna po novi kuhinjski knjigi:

»Slovenska kuharica«,

katero je priredila S. M. Felicita Kalinšek.

Glej obsirnejša poročila.

VOLILCI NA BLEDU.

Možje, prinesite gotovo s seboj poleg glasovnice tudi izkaznice, ker brez teh ne morete voliti. Potem pa naredite z liberalci obračun, kakor ga drugod po vsej Kranjski delajo! Držite disciplino S. L. S.! V slogi je moč.

Ljubljanske novice.

Ij **Skioptično predavanje g. primarja dr. Fr. Derganca** o modernih kirurških operacijah se vrši jutri ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Ljudskega doma«. Predavanje je nadaljevanje lanskega predavanja, ki je vzbudilo veliko pozornost. Vstop vsakemu prost.

Ij **Ljubljana vzor Dunaju.** Proti ljubljanskemu volilnemu redu so liberalni listi mnogo kričali, ker so hoteli onim, ki niso liberalci, še dalje mašiti usta. Da ljubljanski občinski volilni red ni tako za nič, priča to, da je na Dunaju časopisje pisalo te dni članke v prilog takega občinskega volilnega reda za Dunaj in je tozadevni predlog v dunajskem občinskem svetu že stavil občinski svetnik Kunschak.

Ij **Na oklicih** je Ivan Valentinčič, nadzornik mestnega užitninskega zakupa z gđc. Apolonijo Mežnar, trgovko.

Ij **Blagoslovljenje nove zastave Marijine družbe.** Včeraj, dne 26. novembra, ob 3. uri popoldne se je vršila v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani lepa slovesnost. Premilostni g. generalni vikar Flis je blagoslovil novo zastavo,

katero si je nabavila Družba brez madeža spočete Marije Device v Lichtenhurnovem zavodu. Zastava je velika, krasno izdelana, predstavlja Marijo brezmadežno od čudodelne svetinje in je stala nad 1600 K. Č. g. Nastran je imel primeren cerkven govor. Pet Marijinih dekliških družb iz Ljubljane je z zastavami prisostvovalo tej slovesnosti in po odpetih litanijah v lepo razvrščeni dolgi procesiji spremilo novo zastavo v Lichtenhurnovi zavod, kjer je še čakala Marijine družbenice primerna igra v razvedrilo.

— **Poročil se je danes v Idriji** gospod Jakob Kosjek, c. kr. inspektor, asistent pri agrarni operaciji v Ljubljani, z gđc. Josipino Krapš, c. kr. učiteljico v Idriji. Mnogo sreče!

Ij **Zanimiva slika.** V izložbenem oknu »Katoliške Bukvarne« je izpostavljen dar kat. akad. društva »Dan« v Pragi slov. katol. društvu »Zarja« v Gradcu ob njeni desetletnici. Sliko, ki predstavlja, kako Dan poklanja Zarji lavorjev venec, je delo mladega gojenca slikarske akademije v Pragi gosp. Kambiča.

Ij **Poizkušen samoumor vojaka.** Sinoči se je v šentpeterski vojašnici na stranišču ustrelil prostak IV. stotnije tukajšnjega c. in kr. 17. pešpolka s službeno puško Anton Cepek. Zadel se je v levo stran rebri in mu je šla krogla pri rami ven. Težko poškodovanega so prepeljali v garnizijsko bolnišnico. Vzrok poskušene samoumora ni znan.

Ij **Nesreča.** Ko so se v soboto popoldne otroci na Prulah igrali z vozički, katere ima tvrška Czechowiczka za prevažanje materiala; je pri tem šel voziček čez levo nogo šletnemu čuvajeve mu sinu Maksu Zabukovcu ter mu je tako poškodoval slednjo, da so ga morali prenesti v neko bližnje zasebno stanovanje, potem pa poklicali policijskega zdravnika, ki je po dani prvi pomoči odredil, da so ponesrečenega dečka prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Številne aretacije.** Od sobote na nedeljo je mestna policija aretovala 16 oseb in sicer 4 zaradi postopanja. Med temi je bila tudi brezposelna služkinja Frančiška Jagodičeva iz Dobrove pri Kamniku, katero zasleduje tukajšnje okrajno sodišče zaradi suma tatvine. Istotako je zaradi postopanja aretovani Franc Kaplja sumljiv neke tatvine; postopač Jakob Škarja se je pa na vsak način hotel izogniti vojaški dolžnosti. Nadalje so bile prijete štiri osebe brez sredstev, 4 zaradi nočnega razgrajanja, dve zaradi tepeža, ena pa zaradi nevarne grožnje. Od nedelje na ponedeljek je bilo aretovanih 5 oseb in sicer je bila ena deklica z dežele prijeta, ker je pobegnila od svojih starišev. V Mestnem logu pa so bili zasačeni štirje »črni bratje«, kateri so si kuhali za kosilo 3 kg prašičeve glave. Ker so se gozdnemu čuvaju nekaj krhali, je prišla ponje policija in vse štiri aretovala. Za aretacijo jim ni bilo nič, obžalovali so le, ker niso mogli zavžiti svoje priljubljene prašičevine.

Ij **Čez 10 let prišel nazaj v hišo pokore.** Meseca julija leta 1901 je od dela pobegnil 24letni prisiljenec Engelbert Huber, katerega niso mogli dobiti celih deset let. Še-le sedaj so ga izsledili na Tirolskem in ga izročili nazaj v hišo pokore.

Ij **Ukradeno kolo.** Kakor smo že poročali, je bilo pred kratkim v Wolfovi ulici št. 10 ukradeno trgovcu gospodu Golobu »Helica«-kolo. Glasom policiji došlega orožniškega sporočila je to kolo ponujal v Velenjah nekemu trgovcu za 26 K nek okoli 35 let star človek. Ker se je zadeva dozdevala trgovcu sumljiva, jo je takoj javil orožništvu. Medtem pa je neznanec kolo popustil in neznano kam pobegnil.

Ij **Neprijetnost »dobrodošlih«.** Včeraj zjutraj sta na južnem kolodvoru v Trstu izstopila iz kupeja drugega razreda pasažirja bivši pekovski vajenec Matevž Škof iz Zaklanca pri Vrhniki in nek njegov prijatelj, katera je tamonja policija takoj aretovala. Zadeva je bila ta-le: Ponoči je začel Trčkov pekovski pomočnik na Bregu neko škripanje in ko je postal na to pozoren, je opazil, da je izginila neka nočna prikažen na ulico. Takoj je o tem obvestil svojega mojstra in ko je ta pregledal po stanovanju, je opazil, da mu je bilo ukradenih 550 K. Zadevo je takoj ovdal policiji, katera je brzojavno obvestila tržaško o teh navedenih. Bila sta seveda takoj aretovana in izročena tamonjemu sodišču, katero ju bode poslalo v Ljubljano.

NOVA BRIGADNA POVELJSTVA OB LAŠKO - AVSTRIJSKI MEJI.

Glede na ustanovitev novih brigadnih poveljstev 1. marca 1911 se še poroča: Na Tirolskem se ustanovi v Tridentu brigada št. 96, v Roveretu bri-

gada št. 96, v Brunecku brigada št. 122. V III. (graškem) armadnem zboru se ustanovi brigadno poveljstvo št. 94 v Tolminu.

ANGLEŽI GRADE NOVE LADJE.

Londonski listi poročajo, da namerava admiraliteta predložiti novo mornariško postavo, po kateri naj bi zgradili osem novih dreadnoughtov in štirinajst oklopnih. Zdi se, da bodo gradili Angleži nove ladje zato, ker namerava baje nemška mornariška uprava zahtevati 400.000.000 mark za nove vojne ladje.

KRVAVI NEMIRI V BRAZILJI

»Agence Havas« poroča iz Ria de Janeiro: Listi poročajo iz Pernambuca, da je položaj zelo resen. Po ulicah so se bili boji med pristaši prejšnjega vojnega ministra generala Dantona Barreto in policijo. Ubityh je bilo 11 oseb.

NA KRETI

se pripravljala vstaja za združitev otoka z Grško. Sedanja grška vlada ni temu nič kaj naklonjena, zato delujejo voditelji vstašev na to, da grška opozicija vrže Venizelosovo vlado.

Štajerske novice.

š **Odlikovanje.** Cesar je podelil finančnemu prokuratorju dr. Adolfu pl. Wenko red železne krone III. razreda.

š **Naše včerajšnje prireditve.** Na Hajdinu pri Ptujju je govoril nadrevizor Vlado Pušenjak. Ustanovila se je nova »Strojna zadruga«. — V Framu je na občnem zboru Izobraževalnega društva govoril Fr. Žebot.

š **Smrtna kosa.** Umrli je 23. t. m. ravnatelj cementne tovarne v Zidanem mostu g. Anton Plen v starosti 55 let. Truplo so prepeljali v Lipnico. — Umrli je v noči od petka na soboto v Celju soproga rudniškega ravnatelja gospa Ana Wriesnig.

š **Štajerski muzej »Joaneum«** je obhajal včeraj 100letnico obstoja.

š **Oče obstrelil sina v trebuh.** Te dni je prišlo med posestnikom Matijem Radejem in njegovim sinom v Senovem pri Rajhenburgu do prepira, ker je oče sinu predbacival neko ljubezensko razmerje. Med preprirom sta se sprijela. Oče, katerega je sin tiščal k steni, je, da bi se obvaroval nadaljnjega grdega ravnanja sinovega, zagrabil za nabito lovsko puško, ki je visela na steni ter z kopitom udaril parkrat po tleh. Vsled tega se je puška sprožila in strel je zadel sina v trebuh. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico v Krško.

š **Ranjen po lahkomiselnem ravnanju z orožjem.** V nedeljo je ponujal posestniški sin Franc Bric, v Gaberkem pred hišo svojega očeta hlapcu Turnšku pištolo knakupu. Razkazoval je Turnšku Takose pištolarabi, pritem pabil tako nepreviden, da se nabita pištola sprožila in strel je zadel nasproti stoječega Turnška v levo roko ter mu kost popolnoma zdrobil. Ranjenega so takoj predali zdravniški oskrbi.

Drobne novice. V Ptujju stavkajo v dveh pekarijah pomočniki. Stavka se utegne razširiti po vseh pekarskih delavnicah v Ptujju. Povzročile so jo difference z mojstri zaradi plač. — Umrli je v Mariboru nadinženir Engelbert Schlikl.

Zopet dva ponesrečena aviatika. V Berlinu se je ubil aviatik poročnik baron Freytag Loringhoven. Padel je z višočine 50 metrov in si zlomil vrat. V Turinu se je ubil aviatik Decroce.

Potopljena japonska torpedovka. Japonska torpedovka »Harusame« se je pri Šime potopila. Utonilo je 45 mornarjev.

Kolera v raznih mestih vilajeta Adana in Sirije se je zopet pojavila. Tudi med vojaki divja kolera. V Carigradu ni kolere.

Telefonska in brzojavna poročila.

BARON WIDMANN — MORAVSKI NAMESTNIK.

Dunaj, 27. novembra. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bo bivši poljedelski minister baron Widmann imenovan za cesarskega namestnika na Moravskem.

STAVKA UČENCEV LVOVSKE ŽIVINOZDRAVNIŠKE ŠOLE.

Lvov, 27. novembra. Slušatelji tukajšnje živinozdravniške visoke šole so sklenili, da stavkajo sedem dni, ker so prostori šole premalo obsežni. Stavkujoči slušatelji so sklenili na shodu spomenico naučnemu ministrstvu, v kateri prosijo, da naj se zgradi novo poslopje za akademijo in kliniške zavode, muzeje, laboratorije, ambulatorij in prosekatorij, kakor naj se tudi ustanovi stolica bakteriologije in poveča knjižnica.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE V DROHOBYCZU. VELIKANSKE VARNOSTNE ODREDBE.

Drohobycz, 27. novembra. Okrajno glavarstvo je odredilo za jutrišnje državnozbornske volitve velikanske varnostne priprave. Kakor znano, je bil tu izvoljen 19. junija dr. Loewenstein. Mnogi se je ob volitvah spopadla z vojaki, ki so veliko oseb usmrtili in ranili. Glavarstvo je ukazalo, da se morajo danes v ponedeljek zvečer ob 8. uri zapreti vse restavracije, zajtrkovalne sobe in drugi lokali, kjer se prodajajo vpijančljive pijače. Vsi lokali se bodo smeli zopet odpreti šele v sredo ob 6. uri zjutraj po dovršeni volitvi. V Drohobycz je odposlanih 250 orožnikov. Jutri bodo zaprte tudi šole. Učencem ljudskih šol in gimnazijcem je prepoovedano jutri podati se na ulico. Ulanici bodo patrolirali ob periferiji mesta, da preprečijo dohod tujega delavstva, osobito iz Borislava. Lvovska policija je na ukaz namestništva odposlala v Drohobycz štiri komisarje in več policijskih agentov. Socialna demokracija je odposlala v mesto tri, poljski demokrti pa dva poslance. Kandidirajo za poslanca poljski demokrat dr. Loewenstein, socialni demokrat inženir Hauser iz Lvova in neodvisni poljski demokrat dr. Segal z Dunaja.

BOJI V TRIPOLISU.

Pariz, 27. novembra. »Agence Havas« poroča, da namerava general Frugoni korakati v notranjost Tripolisa in je že dospel do forta Mesri in El Carni. Fort Mesri je včeraj ob 10. uri zasedel. Na desnem krilu se je vnel hud boj med laškim 50. regimentom in turško regularno vojsko.

Rim, 27. novembra. »Agenzia Stefani« poroča: Včeraj so laške čete začele na jugovzhodni fronti na celi črti prodirati. **Boj je trajal cel dan.** Laške čete so pokazale veliko hrabrost. General Caneva se je sam boja udeležil. Turki so se z izredno hrabrostjo branili. Lahi so zasedli vas Henni in mali fort Sidi Mesri. Veliko Turkov je vjetih. Ta zmaga utegne biti odločilna za celo vojsko. (Vas Henni in fort Mesri ležita tik pred laško obrambno črto. Tedaj ni velika reč, če so Lahi te dve točki zasedli. Da bi ta akcija celo vojsko odločila, je malo verjetno.)

ITALIJA NE BO BLOKIRALA DARDANEL.

Peterburg, 27. novembra. Italija je vsled odpora Rusije sklenila, da Dardanel ne blokira.

NAPAČNA VEST.

Dunaj, 27. novembra. Danes se je razširila vest, da se je poizkusil atentat zoper laškega kralja Viktorja Emanuela. Vest je neresnična.

SAMOUMOR SOCIALISTA LAFARGUE IN HČERE KAROLA MARXA.

Pariz, 27. novembra. Danes sta se zastrupila bivši socialistični poslanec Lafargue in njegova žena, ki je hčer Karola Marxa, s ciankalijem. Lafargue je zapustil pismo, v katerem pravi, da se je zastrupil, ker se je zavoljo neke dolgotrajne bolezni bal, da se ga ne loti možganska paraliza. Žena mu je prostovoljno sledila.

NEZGODA NA PROGI.

Inomost, 27. novembra. Pri Gossensassu se je velika skala zvalila na progo južne železnice, tako da je promet ustavljen.

REVOLUCIONARJI PRODRAJO.

London, 27. novembra. Nek angleški poročevalec piše, da so revolucionarji včeraj ob pol 8. uri prodrli za eno miljo proti Nankingu in pričeli mesto bombardirati. Vladne čete imajo baje 800 mož mrtvih.

SLOVANSKI VESTNIK.

Smrt šumavskega orjaka. Pri Kašperskih gorah je umrl Jožef Rankl, katerega pravo ime je bilo Klosterman. Umrli je bil v celi okolici zelo dobro znan radi svoje moči in velikosti. Največja bruna je dvigal brez težav, in če je kdaj kakšen voz pozimi v zametih obtičal, potegnil ga je Rankl s konji vred kakor igračo. Pri svoji moči je bil zelo ponižen in je svojo moč rabil zoper svoje bližnjike le v skrajnih slučajih. Tako je nekoč v neki gostilni, ko sta dva glasovita pretepača začela pretep, vzdignil oba za grlo kvišku, prvega v levi, drugega v desni držajoč, in tako dolgo ju je v zraku držal, da je obema sape zmanjkalo, potem ju je položil na tla. Najbolj znan njegov čin je bil, ukročenje splečenega bika, ki je mesarjem iz klavnice v mestu Piseku ušel ter je ves divji letal po mestnih ulicah, tako, da je bilo mestno občinstvo v nevarnosti življenja. Rankl je baš prišel v neki zadevi v Pisek k sodniji. Postavil se je mirno razjarje-

nemu biku nasproti ga prijel za noge in tako dolgo držal, dokler niso mesarji prihiteli ter ga zaklali. Do svoje smrti je bil rajni pri svoji moči in dobri volji.

sl **Nemška spravljivost.** V Trutnovu na Češkem se češkim listom poroča: Poslopje, ki se v njem nahaja c. kr. okrajno glavarstvo in okrajna sodnija, se je letos popravljalo. Te dni je okrajni glavar ukazal na poslopje obesiti popravljenega orla z dvojezičnim napisom. Toda mestni svet, kot imetelj poslopja, je ukazal orla odstraniti. Okrajni glavar je ukazal orla zopet obesiti in sedaj ga orožniki stražijo. Orel c. kr. okrajne sodnije čaka, kako se bo cela zadeva s političnim orlom končala. — Ako bi se kaj takega zgodilo v češkem ali v kakšnem drugem slovanskem mestu, bil bi mestni svet že davno razpuščen.

sl **Prusko nasilstvo.** Zensko poljsko društvo »Spojnica«, dalje poljsko žensko delavsko društvo in možko delav. društvo v Gnezu je prusko sodišče kaznovalo, ker so bojda ta društva delala politiko. Kakor list »Lech« poroča, so »politična« zato, ker skrbje za blagostanje svojih udov in so v tem smislu sklenila uplivati na prusko vlad; politična so bila tudi zavoljo tega, ker so njih udje sami Poljaki in društveni jezik je seveda poljski. Vsak član društva je bil kaznovan z globo 5 mark.

sl **Poljske surfaštinstje.** Te dni je prišla deputacija poljskih žen k deželni odboru v Lvov, da se pri predsedniku odbora za volilno reformo poteguje za svojo volilno pravico. V imenu deputacije je izrazila gospa M.Dniebianka obžalovanje, da, četudi so poljske stranke v svojih programih priznale ženstvu aktivno in pasivno volilno pravico v širjem ali pa v ožjem obsegu, ter so ob času volitev obljubile za volilno pravico žen se potegovati, sedaj ko se gre za konkretne sklepe, v prilog ženski pravici ničesar se ne stori. Predsednik odbora dr. Leo je odgovoril, da to zahtevo poljskih žen takoj izrazi odboru; v zakonskem načrtu g. Starzinskega se na to željo poljskih žen ni oziralo, ker zahteva ni dobila potrebne večine glasov.

sl **Mažari in Turki zoper Slované.** M. Semere, bivši mažarski poslanec in znani turkofil, je objavil v listu »Jeune Turc« članek na naslov Turkov, ki v njem med drugim piše: »Bratje Turki, če zasledujete debate na slovanskih shodih, ki se vrše periodično v Moskvi, Pragi in Belgradu, lahko se prepričate, da vsi profesorji, pisatelji in druge boljše moči slovanskega sveta propovedujejo na teh shodih velike ideje vseslovanstva. In vi morete biti uverjeni, da kakor hitro bodo Slovani pripravljeni, mnogo sto tisoč mečev se bode vzdignilo zoper vas in nas pod vodstvom Rusije, da bi nas razgnali in razdeli med seboj. Radi tega smo dolžni se zediniti in skupno delati zoper Slované; ker vaše koristi so iste z našimi. Mi imamo pred seboj težke na-

loge, katere moramo v kratkem začeti reševati. Nam Madžarom in Turkom je neobhodno potrebno vse potrebno ukreniti zoper naše sovraže — Slované! G. Semer ima gotovo slabo vest!

Dogodbica o nemškem vseučiliškem profesorju v Pragi. V praških nemških krogih splošno pozornost vzbuja afera znanega voditelja nemške praške kazine, dvornega svetnika, profesorja dr. Hueppe, bivšega načelnika higijeničnega zavoda na nemškem vseučilišču v Pragi. Profesor Hueppe, katerega strokovnjaške kritike nimajo v učenem svetu velike veljave, je vsled naravnostne želje svojih kolegov z nemške univerze v disciplinarni preiskavi. Glede na senzacijo, ki jo je ta zadeva v nemških krogih vzbudila in glede na to, da praškim Nemcem je veliko na tem ležeče, da afera ne pride v širjo javnost, je zanimivo izvedeti nekoliko več o delavnosti suspendiranega nemškega učnjaka, prof. dr. Hueppe in o vzrokih, zakaj se je zoper njega upeljala disciplinarna preiskava. Češki list »Hlas Naroda« o tem poroča sledeče: Profesor Hueppe je že nekoliko mesecev zanemarjal vseučiliška predavanja, kar mu je neki kandidat pri izpitu vpričo rektorja javno očital. Razun tega je dobil rektorat razne pritožbe, ki stavijo delavnost g. dvornega svetnika v prečudno svetlobo glede na nesebičnost. Z ozirom na te okoliščine je upejal rektorat vsled naravnostne prošnje njegovih kolegov disciplinarno preiskavo zoper g. dvornega svetnika, ki ima med tem počitnice.

ZA MIKLAVŽAI

Slovenski A, B, C v podobah. Knjiga s podobami za otroke. Cena 80 vin., trdo vezana 1 K 20 vin. To je za naše male, ki se vadijo brati. Ta knjižica jim bo v ta namen najbolj služila. Tu imate vse črke alfabeta, veliko in razločno, a zraven vsake črke pesmico s štirimi kiticami, ki opisuje predmet, kateri se z dotično črko alfabeta začne. Poleg tega je pri vsaki črki podobna dotičnega predmeta. Podobice so silno ljubke, raznovrstne in poučljive, da se bodo otrokom na prvi mah priljubile. Otrok se nauči s pomočjo te knjige igrati brati. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

MIKLAVŽEVO DARILLO.

Hitra vožnja. Knjiga s podobami za otroke. Cena 1 K 60 vin. Ta knjižica pa ima mnogo podob in prizorov na železnici! Vsaka ima seveda kaj primerne besedilo. Tu vidijo otroci naslikan vlak, stroj, vozove, progo, mostove, skozi katere vlak hiti, potnike, živali in blago, ki se na železniške vozove nalaga, pošto itd. Kakor znano, se otroci najbolj zanimajo za vlak. Zato je ta knjižica s podobami ena najpripravnejših daril za otroke. To lepo Miklavževo darilo se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Št. 8787/V. u.

Razglas.

Mladenci, ki so rojeni leta 1893, stopijo s 1. januarjem 1912 v **črno vojno dolžnost.**

Zaradi zabeležbe se je torej vsem leta 1893 v Ljubljani rojenim mladencem, neglede na pristojnost, in pa zunaj rojenim, v Ljubljano **pristojnim** mladencem od 1. do 15. decembra t. l. zglašiti v mestnem vojaškem uradu v „Mestnem domu“, I. nadstropju.

Izkazila o domovinstvu (domovnico, delavsko ali poselsko knjižico) je prinesiti s seboj.

Bolne, odsotne in zadržane mladence morejo zglašiti sorodniki.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 21. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

3521

DUNAJ

LONDON

PARIS

RIM

3380

MASTIN

ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svetovnoznani doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in varstveni prašek za živino. Na razstavah je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 2 K 70 v.

Olimpija krema brez masčobe, lepilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejša sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1:20, veliki lonček K 2:—.

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Škafulja 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 vin.

Mazilo zoper ozeblino. Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z navodlom o rabi 80 vin., tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodlom 40 vinarjev, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža, v Ljubljani.

Prva največja eksportna trdka.
Telefon 190.
Drogerijske cene.

Št. 39.194.

RAZGLAS.

Radi nastopa kolere v Črni gori je odredila c. kr. deželna vlada z razpisom z dne 18. novembra t. l., št. 30.280, **petdnevno zdravstveno nadzorovanje vseh iz Črne gore dohajajočih oseb**, kakor to že velja za dohajajoče iz Italije.

Da se zamore to nadzorovanje točno izvrševati, odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča ali stanovanja, ravnotako tudi poglavarji družin glede družinskih udov, **naznanijo takoj vsako iz Črne gore došlo osebo** pri mestnem zglaševalnem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo.

Zdravstveno nadzorovanje se vrši za čas petih dni, brez osebnega nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Prestopki proti tej odredbi se bodo v smislu ministr. naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198, kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 24. novembra 1911.

3534

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri **Fr. Čudnu** trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve.
Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.
Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis.
Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštne prosto. — Ceniki zastoj, poštne prosto.

913

Št. 38.810.

Razglas.

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in troških za leto 1912 in sicer:

1. mestnega zaklada,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. zaklada o meščanski imovini,
4. ustanovnega zaklada,
5. mestnega loterijsko-posojilnega zaklada,
6. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila,
7. mestnega vodovoda,
8. mestne elektrarne in
9. mestne klavnice že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni — od 25. novembra do 8. decembra letos — javno občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta v Ljubljani,

dne 20. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

3533

Laschan I. r.

Nizke priložnostne cene.

Velika zaloga konfekcije za dame, narejenih oblek in raglanov za gospode in dečke.

Ogromna izbira najnovejših komadov vseh najmodernejših barv in krojev.

Cene brez konkurence!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.

3452

* Cerkvenim pevskim zborom za advent in Božič. P. Angelik Hribarjeve adventne in božične pesmi za mešani zbor. Izdala in založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Cena partituri K 2-40, glasovom K —60. — V novi izdaji izišla zbirka, je poleg Cecilije v naši cerkvenoglasbeni literaturi edina, ki obsega večje število adventnih in božičnih napevov. Kakor vse Angelikove skladbe, se tudi te odlikujejo po pristrčnomilem značaju, pravem cerkvenem duhu kakor slogu, kakoršen našemu ljudstvu najbolj prija. — Ker se bliža adventni in božični čas, opozarjamo na te ljubke napeve vse naše cerkvene pevske zборе. Isti jih bodo z veseljem peli tako božične, kakor adventne.

* Pet božičnih pesmi za mešan zbor, samospelve in orgle, uglasbil Anton Grum; založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena izvodu 60 vin.

Omenjene, pravkar izišle pesmice, ki so zložene na znano besedilo kakor: Angeljsko petje (se sliši v višavi (2 napeva), O Jezus vsem Odrešenik, Zvonovi zvonijo in O svetli dan o polnoči, so namenjene v prvi vrsti pevskim zborom po deželi, zlasti manjšim, ker se je skladatelj posebno oziral na razmere istih. Prirejene so zatorej v lahkem, melodioznem in vseskozi v prav dostojnem cerkvenem slogu. Priporočamo jih vsem našim cerkvenim ne samo manjšim ampak tudi večjim zborom prav toplo. Pevec se jih bodo radi učili in ljudstvo rado poslušalo. Ker je cena izvodu-partituri prav nizka, niso izšli posamezni glasovi. Obširnejšo, oziroma strokovnjšako oceno prinese »Cerkveni Glasbenik«.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Cela in delna umetna 3523

zobovja kupuje

Fr. Kollisch le v torek, dne 28. nov. v Ljubljani hotel »Union« soba št. 11, 1. nadstropje.

Nova trinadstropna hiša

za malo obri pripravna hiša v bližini »Zvezde« se poceni proda zaradi rodbinskih razmer. Poizve se pri Fr. Čudnu v Ljubljani. 3382

hiša Na prodaj je v vasi Polje št. 1 (lesena) z gospodarskim poslopjem, sadni vrt, travnik, zelnik, njiva s travnikom, dva gozda in zraven spadajoče srenjske pravice. 3526

Več se izve pri Janezu Odar, Studor 10, pošta Bohinjska Srednja vas.

Priporočamo 2794

drože (kvas) iz drožarne Josipa Košmerl Ljubljana, Frančišk. ulica št. 8. Izborna blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slov. Straže!«

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kozm. zobo-čistič. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Išče se inteligenten

mizar dobro izurjen v finem pohištvenem mizarstvu in poliranju, ki se razume tudi na načrte. Poleg slovenščine se zahteva tudi znanje nemškega jezika. Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod »L. B. 83« 5302

ŽELEZNE PEČI

vsake vrste, posebno prave Musgráve-jeve izvirne irske trajno grelne peči, štedilnike, ognjišča za velike kuhinje za vzdrževanje kakor tudi njih posamezne dele dobavlja po najnižjih cenah trgovina z železnino ŠTEFAN NAGY, LJUBLJANA. 3433

Prodajalka

v papirnati stroki išče službe. Gre tudi za blagajničarko, bodisi tu ali drugod. — Ponudbe: »Prodajalka« na upravnishvo »Slovenca«. 3453

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Skrbna gospodinja manjša draginjske izdatke s spretno uporabo živil.

Popolna izraba živil je ob času vseobče draginje naravnost življenska potreba.

Kuhinja zahteva od nas največ izdatkov, zato bodi tudi naša prva skrb, da vpeljemo v kuhinjo vzorno gospodinjstvo. Kuhati mora znati ne samo vsaka kuharica, ki si s tem služi svoj kruh, temveč tudi vsaka gospodinja.

Spretna kuharica pripravi s skromnimi sredstvi okusnejša jedila, nego slaba gospodinja z najdražjimi pripomočki.

Skrbni starši pošiljajo svoje hčere v mesta, da se priučijo kuhanju; ker pa nima vsako dekle petičnih staršev, si mora na drug način prisvojiti kuhinjsko umetnost.

Temu namenu bo najboljše služila nova knjiga:

Magdalene Pleiweisove

Slovenska kuharica.

Sesti natis

izpopolnila in predelala

S. M. Felicita Kalinšek

šolska sestra in učiteljica na »Gospodinjški šoli« v Ljubljani.

Knjiga je že od davnega časa vdomačena pri naših kuharicah kot zanesljiva vodnica v kuhinjskih poslih. Nova, šesta izdaja te knjige pa prejšnji ni več podobna, ker je vsa prenovljena, izboljšana in izpopolnjena. V knjigi je vsa kuhinjska umetnost docela izčrpana, kajti v nji najdeš najpriprostejšo kmetsko do najfinejše gosposke jedi.

Ne le začetnica, tudi dobra in izkušena kuharica se bo z njeno pomočjo povzpela do viška kuhinjske umetnosti.

Kuharica, ki se bo ravnala po njenih nasvetih, bo znala vsako stvar dobro porabiti in bo z malimi stroški huhala dobro in okusno.

»Slovenska kuharica« bo ustrezala vsem dejanskim potrebam in si jo bo omislila vsaka zavedna in ukaželjna slovenska kuharica in gospodinja.

Knjiga je izšla v dveh izdajah:

Velika izdaja, ki ima 18 krasnih, večbarvnih tabel in mnogo slik med besedilom, stane broš. K 5-20, vez. K 6—, po pošti 30 v več.

Okrajšana izdaja brez slik in prikrojena za vsakdanje razmere, stane broš. K 3—, vez. K 3-60, po pošti 30 vin. več.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Enkratna naročila Vas prepriča o izborni kakovosti našega blaga in njega nizkih cenah.

Potrebščine za pisalne stroje: barvne trakove za vse sisteme, ogljeni papir, strojepisni papir i. dr.

Za razmnoževalne aparate: voščen papir, razne barve, tinte, papir za razmnoževanje itd.

Vse pisarniške potrebščine ima vedno v zalogi in razpošilja ceni brezplačno

THE REX Co., Ljubljana

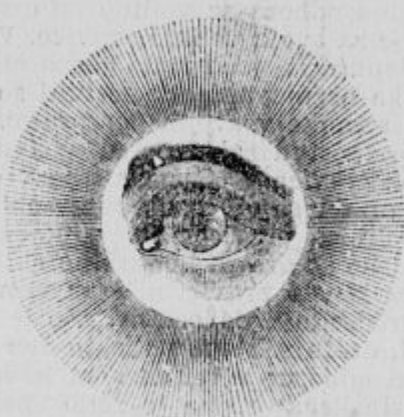
Šelenburgova ulica 7 nasproti glavne pošte.

Telefon št. 38.

2846

Enonadstropna hiša

v mestu, oddaljena 2 minuti od župne cerkve, pripravna za kakega vpokojenega duhovnika se takoj proda za ceno 18.000 K. Kje, pove uprava »Slovenca«.

3482

!! POZOR !!

2 njeni

ki ležita pri glavni cesti v Zg. Šiški dobro zaraščen velik

gozd

se takoj prav ceno proda. — Istotam se proda za polovično ceno 2 para težkih komadov, 1 lahek komad, 1 lahek enovprežni voz (zapravljenec) !! 1 foto-graf. aparat !! zelo malo rabljen.

Kje, pove uprava »Slovenca«.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahka tekoča so- lidna in neprekosljliva so 866

„Kinta“-kolesa. Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceni brezplačno. K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9. Špocialna trgovina s kolesi in posameznimi deli. Izposojevanje koles.

Zelo veliko

transito-skladišče

v Ljubljani, Ahacljeva cesta (Martinova cesta) št. 10, se da v najem od 1. februarja. Vprašanja naj se naslavljaajo na Pongratz-evo oskrbnishvo. 3473

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.